

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-141/23-C

Název	Dětský domov se školou, základní škola a školní jídelna, Měcholupy 2
Sídlo	Měcholupy 2, 339 01 Klatovy
E-mail	bittnerova@ddsmecholupy.cz
IČO	61781517
Identifikátor	600022927
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jana Bittnerová
Zřizovatel	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Místo inspekční činnosti	Měcholupy 2, 339 01 Klatovy
Inspekční činnost na místě	7. 2. až 9. 2. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů a souvisejících a prováděcích právních předpisů.

Charakteristika

Príspevková organizace Dětský domov se školou, základní škola a školní jídelna Měcholupy2, Klatovy (dále „školské zařízení“) vykonává činnost dětského domova se školou, základní školy a školní jídelny. Do dětského domova se školou (dále „zařízení“) jsou zařazováni chlapci a dívky s nařízenou ústavní výchovou, kteří si plní povinnou školní docházku. K datu inspekční činnosti bylo v zařízení evidováno celkem 31 dětí, z toho 29 bylo v zařízení fyzicky přítomno (15 chlapců a 14 dívek). Dvě děti byly na útěku. Výchovně vzdělávací činnost probíhala ve čtyřech rodinných skupinách (dvě chlapecké a dvě dívčí).

V základní škole (dále „škola“) se v době inspekční činnosti vzdělávalo podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání 29 žáků.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka zařízení při plánování své činnosti vychází z koncepčních záměrů, které jsou dále rozpracovány, pravidelně aktualizovány a průběžně vyhodnocovány v ročním plánu výchovně vzdělávací činnosti, v týdenních plánech a v programech rozvoje osobnosti dítěte (dále „PROD“). Některé organizační, finanční a kontrolní pravomoci k řízení dětského domova se školou ředitelka delegovala na vedoucího vychovatele. Společně vykonávají i kontrolní a hospitační činnost. Velmi dobrá je vzájemná informovanost pedagogických pracovníků školy a zařízení, což umožňuje jejich účinnou spolupráci v rámci výchovně vzdělávacího působení. Společně pravidelně vyhodnocují úroveň poskytované výchovně vzdělávací péče a výsledky jsou pak promítány do práce s dětmi. To umožňuje reagovat na vývoj zdravotního a psychického stavu každého dítěte. Přenos informací o dění v jednotlivých rodinných skupinách a o plnění PROD se děje hlavně elektronicky, ale i prostřednictvím každodenních setkání pedagogů při předávání služeb a prostřednictvím pravidelných jednání pedagogické rady a provozních porad.

Školské zařízení má dobré prostorové a materiální předpoklady pro realizaci svých školních vzdělávacích programů. Prostory pro rodinné skupiny jsou přizpůsobeny běžným bytovým jednotkám. Zlepšilo se vybavení nábytkem, avšak estetický vzhled některých ložnic působil neosobně a nezabydleně. Pro rekreační a sportovní činnost je k dispozici tělocvična a zahrada s venkovním hřištěm, pro realizaci zájmů dětí výtvarná a pracovní dílna. Děti v zařízení mají prostor, kde si mohou uchovávat své osobní věci uzamčené s možností volného přístupu k nim. Materiální podmínky pro vzdělávání žáků školy jsou dobré. Škola má k dispozici kmenové a odborné učebny a tělocvičnu. Učebny jsou postupně vybavovány novým školním nábytkem.

Převážná většina pedagogických pracovníků splňuje předpoklad odborné kvalifikace. Všichni splňují předpoklad bezúhonnosti a psychické způsobilosti. Další vzdělávání pedagogických pracovníků bylo zaměřeno především na mimoškolní aktivity dětí a kvalifikační rozvoj pedagogů. Vzdělávacích akcí a seminářů se zaměřením na rizikové chování, činnosti s dětmi s poruchou chování nebo s dětmi s psychiatrickým onemocněním se pedagogové účastnili jen zcela sporadicky. Vzájemné hospitace jako alternativní způsob získávání nových podnětů pro zkvalitnění vlastní práce pedagogové nevyužívají.

Činnost školského zařízení je v převážné míře financována z dotace poskytnuté ze státního rozpočtu v rámci normativního financování transferem od zřizovatele. Ostatní příjmy tvoří příspěvky na péči od zákonných zástupců a případné drobné dary. Zapojení do projektů a grantů organizace v minulém období nevyužívala.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Odpolední činnosti probíhaly podle týdenních plánů, které vycházely z ročního plánu výchovně vzdělávacích činností a školního vzdělávacího programu. Důraz ve výchovně vzdělávací oblasti byl kladen na získání základních kompetencí, které dětem umožní dobré společenské zařazení a samostatný život. Během hodnocené činnosti rodinných skupin vychovatelé uplatňovali především obvyklé formy a metody práce. Posilování zodpovědnosti a samostatnosti dětí pro začlenění do běžného života je promyšlené a probíhá také v úzké spolupráci dětí, vychovatelů a odborníků (etopedka). Účelem těchto cílených aktivit je pozitivní motivace dětí a korekce nevhodných forem chování. Vychovatelé vycházeli v hodnocených činnostech z dosavadních znalostí osobnostních charakteristik dětí, respektovali jejich tempo a přistupovali k nim empaticky. Při komunikaci s vychovatelem vyjadřovaly děti vlastní názor a zpravidla respektovaly názor druhých, což se pozitivně projevovalo přívětivou atmosférou v rodinných skupinách. Komunikace pracovníků s dětmi byla přirozená. V zátěžových situacích pedagogičtí pracovníci citlivě reagovali na aktuální rozpoložení dětí a podporovali je vhodným terapeutickým přístupem. Ke svému hodnocení, popřípadě k jiným záležitostem, které se jich týkaly, se měly možnost vyjadřovat, nebyly omezovány v přijímání návštěv ani ve vycházkách a dovolenkách.

Sledovaná výuka v základní škole byla dobře organizačně a pedagogicky zvládnutá, navazovala na úroveň vědomostí, které žáci získali v předchozím vzdělávání. Na základě těchto zjištění byly u žáků v hodinách důsledně respektovány jejich vzdělávací potřeby i s ohledem na jejich aktuální psychický stav. Naplňování výstupů stanovených ve školním vzdělávacím programu pro základní vzdělávání v jednotlivých předmětech u většiny žáků odpovídalo nižším ročníkům, kde zjevně chyběly vstupní znalosti z předešlých ročníků. Převládala promyšlená frontální forma výuky nejčastěji ve spojení s metodou řízeného rozhovoru či s jejich samostatnou prací. Na žáky byly kladeny vhodné a srozumitelné požadavky, měli dostatek prostoru pro vyjádření vlastního názoru a prožitku. Při posuzování jejich vědomostí pedagogové zohledňovali nejen aktuální výkon žáka, ale přihlíželi k jeho individuálním možnostem, oceňovali snahu a celkový přístup k plnění zadaného úkolu. Učitelé žákům průběžně poskytovali zpětnou vazbu, a to většinou pozitivním slovním hodnocením, popř. známkou. Stavba hodin a zvolená témata měla dostatečně motivační charakter pro další vzdělávání a rozvoj znalostí a dovedností v konkrétním předmětu. V hodinách byly aplikovány mezipředmětové vztahy, při nichž docházelo k propojování učiva a reálného života. Žáci byli důsledně vedeni k dodržování nastavených pravidel chování a k řešení případných neshod s vrstevníky. Vyučování probíhalo v příjemné pracovní atmosféře, kterou podporoval i pozitivní partnerský vztah mezi pedagogy a žáky. Všem žákům byla ve škole ze strany učitelů věnována účinná individuální pomoc a péče respektující jejich vzdělávací potřeby.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Strategie hodnocení dětí v zařízení je systematická, je prováděná pravidelně a účelně všemi pedagogickými pracovníky podle kritérií a pravidel nastavených ve vnitřním řádu. Každý den večer probíhá v každé rodinné skupině hodnocení dětí na základě písemných podkladů ze školy a z výchovy, vyhodnocení proběhlých činností pak i v týdenním intervalu. Podle výsledků jsou zařazeni do skupin (I. až III.), kde mohou čerpat výhody, které se tak odvíjí od plnění povinností, respektování zadaných úkolů, sociálních pravidel a hodnocení ve škole. Pokud neplní vnitřní řád dostávají prostřednictvím opatření ve výchově některá omezení. Adekvátní zpětnou vazbu jim poskytují přítomní pedagogičtí pracovníci (kmenový vychovatel, vedoucí vychovatel či etopedka). Systém je přehledný a oslovené děti mu

rozuměly. Zařízení se snaží v rámci motivačního programu důsledně odměňovat pozitivní změny v chování dětí a jejich aktivitu formou prodloužených vycházek, finančních odměn a účasti na mimořádné akci. Děti mají možnost se ke každému hodnocení vyjádřit, čímž jsou posilovány jejich komunikační kompetence a jsou tak přirozeně vedeny k sebereflexi. Vzájemnou komunikaci mezi vedením zařízení a dětmi podporuje i pravidelná spolupráva dětí, vedená komunitní formou, která je zaměřena na identifikaci a hledání vhodných řešení problémů, které prezentují zástupci jednotlivých rodinných skupin.

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků jsou srozumitelně a přehledně zpracována ve školním řádu. Systém zjišťování výsledků vzdělávání žáků je založen zejména na uplatňování standardních evaluačních nástrojů s využitím různých forem písemného prověřování a ústního zkoušení. Učitelé sledují pečlivost žáků, samostatnost a spolupráci se spolužáky. Zaměřují se na žáky, kteří přicházejí do školy většinou po dlouhodobých absencích v původních školách. Jejich znalosti a vědomosti jsou velice rozdílné. Vyučující s nimi intenzivně pracují, přesto výsledky vzdělávání nejsou příliš příznivé. Téměř u všech žáků je ale patrné zlepšení, u některých výrazné v porovnání s příchodem do zařízení (pravidelná docházka, každodenní příprava do školy). Vzhledem k porušování pravidel školního řádu je hodnoceno mnoho žáků 2. i 3. stupněm z chování. Výsledky výchovy a vzdělávání jsou pravidelně projednávány v pedagogické radě. Pedagogové usilují o eliminaci negativních jevů provázejících vzdělávání, monitorují příčiny neúspěchů ve vzdělávání, vzniklé výchovné problémy a přijímají po vyhodnocení opatření k jejich řešení. Při identifikaci speciálních vzdělávacích potřeb žáků jsou využívány dostupné prostředky, zejména vlastní odborný potenciál pedagogického sboru, lékařské zprávy, nebo spolupráce s odbornými pracovníky zařízení.

Pravidelná odborná činnost etopedky je zaměřena na individuální, skupinové a psychoterapeutické činnosti s využitím prvků arteterapie, dramaterapie a projektivních technik. Cílem je odbourání napětí, agrese, korekce disociálních vztahů a postojů dětí a změna jejich hodnotového systému.

PROD jsou vypracovávány kmenovým vychovatelem, který je zároveň klíčovým pracovníkem dítěte. Vznikají ve spolupráci s dítětem, vhodně rozpracovávají zhodnocení jeho momentální situace a také nastavení cílů.

Zařízení se snaží podporovat záliby jednotlivých dětí a aktivní prožívání jejich volného času prostřednictvím velké nabídky mimoškolních zájmových aktivit. Mimo zařízení mohou docházet na tréninky do zdejších sportovních oddílů. Zařízení se také účastní různých sportovních soutěží pořádaných jinými zařízeními stejného typu. Výchovně vzdělávací činnost v zařízení je vhodně doplňována různými výjezdy a pobytovými akcemi, jejichž smyslem je podporovat kompetence k řešení problémů, vzájemnou spolupráci, skupinovou soudržnost a psychickou odolnost.

Zařízení spolupracuje s širokým spektrem partnerských organizací. Udržuje partnerské vztahy se zřizovatelem, místními organizacemi, školami, dalšími školskými zařízeními a školskými poradenskými zařízeními, které přispívají ke zvyšování kvality vzdělávání a rozvoji osobnosti jednotlivých dětí. Zařízení úzce spolupracuje s pracovníky orgánu sociálně-právní ochrany dětí, Policií ČR a soudy. Prioritou zařízení je posilování a udržování vztahů dětí s osobami blízkými i když účinnost spolupráce se zákonnými zástupci dětí je individuální, snaha pracovníků zařízení o komunikaci se v mnohých případech nedaří. Obohacující pro rozvoj sociálního citění a dovedností jsou pravidelné návštěvy dramatického kroužku v domově pro seniory.

Závěry

Vývoj školy / školského zařízení

- Školské zařízení obnovilo školní nábytek a počítače v počítačové učebně.
- Plánování aktivit dětí v týdenních programech výchovně vzdělávací činnosti bylo doplněno o konkrétní úkoly z programů rozvoje osobnosti jednotlivých dětí.
- Děti se v pracovních činnostech pravidelně podílejí na přípravě hlavního jídla.
- Noční služba byla rozšířena o jednoho asistenta pedagoga.
- V roce 2021 byla kompletně zrekonstruována kotelna a přešlo se z vytápění topnými oleji na zemní plyn. Akce byla financována částečně zřizovatelem a částečně z vlastních zdrojů organizace.
- V rámci investic byly pořízeny vícemístné automobily, které zařízení využívá pro převozy dětí např. na sportovní nebo kulturní akce.

Silné stránky

- Pravidelné odborné činnosti etopedky umožňují korekci disociálních vztahů a postojů dětí, umožňují změnu jejich hodnotového systému a napomáhají jim se začleněním do nové sociální skupiny.
- Velká nabídka zájmových aktivit podporuje smysluplné využívání volného času a podporuje rozvoj individuálních zájmů jednotlivých dětí.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Některé prostory rodinných skupin jsou neosobní a méně podnětné.
- Pedagogové jsou ke svému profesnímu rozvoji pasivní, málo využívají některých forem sdílení zkušeností.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy / školského zařízení

- Dovybavit rodinné skupiny vhodným nábytkem a zlepšit estetickou úroveň některých rodinných skupin.
- V rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků se zaměřit na činnosti s dětmi s poruchou chování nebo s dětmi s psychiatrickým onemocněním, které by vedly ke zkvalitnění procesu jejich výchovy a vzdělávání.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školského zařízení ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.p@csic.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina v úplném znění vydaná MŠMT, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 – Malá Strana dne 22. 7. 2022 ve znění dodatků č. 1 až 9
2. Rozhodnutí o snížení počtu lůžek ve školském zařízení, o snížení povoleného počtu žáků v základní škole a o snížení povoleného počtu stravovaných vydané MŠMT, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 – Malá Strana pod č.j.: MSMT-31712/2022-6 s účinností od 1. 2. 2023
3. Výpis ze školského rejstříku ze dne 2. 2. 2023 – aktuální stav
4. Jmenování ředitelky organizace vydané MŠMT, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 – Malá Strana 18. 7. 2018 pod č.j.: MSMT-10211/2018-2
5. Osvědčení o kvalifikačním studiu pro ředitele škol a školských zařízení č. 06-08-14-03 vydané NIDV Plzeň dne 22. 5. 2006
6. Školní vzdělávací program základní školy platný od 1. 9. 2022
7. Třídní knihy a třídní výkazy na školní rok 2022/2023
8. Zápisy z pedagogických rad za školní rok 2022/2023
9. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní roky 2021/2022 a 2022/2023
10. Plán práce etopeda pro školní rok 2022/2023
11. Minimální preventivní program pro školní rok 2022/2023
12. Vyhodnocení minimálního preventivního programu za školní rok 2021/2022
13. Rozvrhy tříd na školní rok 2022/2023
14. Výroční zpráva za školní rok 2021/2022
15. Koncepce rozvoje Dětského domova se školou, základní školy a školní jídelny Měcholupy na roky 2018 až 2023
16. Vyhodnocení koncepce rozvoje Dětského domova se školou, základní školy a školní jídelny Měcholupy na roky 2013 až 2018
17. Roční plán výchovně vzdělávací práce pro školní rok 2022/2023
18. Osobní dokumentace dětí umístěných v dětském domově se školou v době kontroly, včetně programů rozvoje osobnosti dítěte, opatření ve výchově a žádosti zákonných zástupců o povolení pobytu mimo zařízení
19. Kniha úředních návštěv vedená od září 2020
20. Kniha ostatních návštěv vedená od září 2020
21. Týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti od 1. 9. 2022
22. Knihy denní evidence zařízení od 1. 9. 2022
23. Plán kontrolní a hospitační činnosti na školní rok 2022/2023
24. Školní řád základní školy platný pro školní rok 2022/2023
25. Vnitřní řád dětského domova se školou platný od 1. 9. 2022
26. Vnitřní řád školní jídelny platný pro školní rok 2022/2023
27. Zápisy ze schůzek se zástupci dětské samosprávy za školní rok 2022/2023
28. Účetní výkazy ke dni 31. 12. 2021
29. Doklady o dosaženém odborném vzdělání pedagogických pracovníků

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.p@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jiří Holomek, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Ing. Drahuše Šefčíková, školní inspektorka

Ing. Václava Matasová, kontrolní
pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.